

Prinz Eugen nehézkésségei - A szerencsés hajás

Hozzáadta: Sebestyén Gábor

2004. október 19. Kedd 18:45

Utolsó frissítés 2007. november 19. Hétfő 20:38

A "J" jelzésű hajás építését 1936 őszén kezdték meg a Hipper osztály harmadik tagjaként. A németek olyan nevet szerettek volna választani a hajásnak, mely szimbolizálja a történelmi kapcsolatokat az Ostmark-al, vagyis Auszriával (és ezáltal tulajdonképp az Osztrák-Magyar Monarchiával). Ezért eredetileg a Tegethoff nevet szánták a hajásnak. Tegethoff admirális azonban 1866-ban Lissa-nál elgőcsöfös vereséget mért az olasz flottára, így - nem akarván megsérteni a szövetséges olaszok érzszeit - a németek más nevet választottak. A "J" jelzésű hajás így nevezték a "nemes lovag", Szavojai Jenő herceg [1663-1736] után.

A Prinz Eugen-t 1938 augusztus 22-én bocsátották vízre. Az eseményt egybekötötték Horthy Miklós látogatásával (aki az osztrák-magyar flotta utolsó főparancsnoka volt), így a 'keresztanya' nem volt más, mint Horthy Miklós.

A vízrebocsátás 1938-ban.

A hajás, a további szerelési munkálatok elvégzése után, 1940 augusztus 1-én állították szolgálatba.

A Prinz Eugen 1940-ben

A kiképzési gyakorlatok és tesztek végrehajtása után az első bevetésre 1941 május 18-án került sor. Ez volt a német/hémet 'Rheinbung', melyet a Bismarck sorsára hajásjaként hajtott végre.

Bismarck a Prinz Eugen-ről fonykópeze.

Május 24-én az esti órákban a Bismarck-on tartózkodó flottaparancsnok által is tevőkenységre utasította a Prinz Eugen parancsnokát. A két hajás szétvált és mint tudjuk a Bismarck végül elsüllyedt. A Prinz Eugen pedig tovább kört az éceán, de nem tudott elsüllyeszteni egyetlen ellenséges hajás sem. Végül kázinproblémák miatt jőőrelőn befutott Brestbe. Brest, 1941 06.01

Á

Itt tartózkodott 1942 januárjájig, mikor az állandó jellegű lágitámadások miatt Hitler parancsot adott, hogy a Scharnhorst és Gneisenau csatárlát, valamint a Prinz Eugen-t Norvégiaiba kell vinni a La Manche-on keresztül. Ez volt a 'Cerberus' hadművelet (melyet 'Csatornafutam'-nak is hívnak), mely 1942 február 11-én kezdődött. A németek hatalmas kockázatot vállaltak, hisz a csatorna Dover és Calais között mindössze 40 kilométer széles.

vissza esztelen parancsát. A Prinz Eugen-en további folyhatott a kiképzés az új fegyverek, például a 40mm-es légvédelmi légveg tesztje. A viszonylag nyugalmas háttérben 1944 júniusában történt. A Prinz Eugen-ből, a Lützow-ból, az Admiral Scheer-ből a 6. rombolóflottilla hajóiból megalakították a Kettes Harccsoportot (a vezénylő altengernagy utánpótlás Thiele Harccsoportnak is nevezték). A tengeri átkötések nem került sor. Amikor a szovjet Vörös Hadsereg megkezdte előrenyomulását Finnországba, a Baltikumba és Kelet-Poroszországba, a harccsoportot a parton előretérő szárazföldi egységek ellen vetették be. A Prinz Eugen számára bevetésen vett részek során parti célokat támadott. Ebből a legsikeresebb Tukum bombázása volt 1944 augusztus 19-20-án. A kilátás léghajók 80%-a talált. Az egyetlen tengeri bevetésre 1944 szeptember 20-án került sor. A Prinz Eugen károsítást szenvedett egy hat tonna súlyú ágyúkonvojnak, melyek az ón. német légi hadsereg nehéz felszerelését szállított Finnországba. A károsítást okozta volt, mert a finnek szeptember 5-én fegyverszünetet kötöttek az oroszokkal és szembefordultak a hitleri németországgal. A művelet utáni további folytatás a szárazföldi célok támadása a balti tengeri térségben. Ennek során 1944 október 15-én a Gótenhafen-be (ma Gdynia) való visszatérés során a Prinz Eugen legújabb és majdnem elsüllyesztette a Leipzig kábelnyakcsatlakozást.

A kábelnyakcsatlakozás az új kábelnyakcsatlakozás utánpótlás. A szétválasztás kábelnyakcsatlakozás 14 órán át tartott.

A Prinz Eugen orrát kevesebb mint 30 nap alatt megjavították, a Leipzig-et viszont Danzig-ba (ma Gdansk) vitték és a kikötőben ón. parti erődöket használták.

A szeptember 15-én a Gdansk-ba benyomuló szovjet csapatokat légi.

A háború végére 1945 április 4-én jött el a Prinz Eugen és legénye számára. Ekkor támadták utoljára a part előrenyomulása szovjet egységeket és itt szenvedték el az utolsó - 12 fős - veszteséget. Mivel a főtámaszok elfogyottak, a Prinz Eugen először Swinemünde-be, majd Koppenhágába ment. Itt kivonták a szolgálatból 1945 május 7-én. Majd brit felügyelet alá került május 9-én.

Koppenhága, 1945 május 9. A megmaradt létszert brit parancsra kirakják.

A Prinz Eugen-t brit kísérettel Wilhelmshaven-be küldik 1945 május 26-án. Ott szétválasztják, ahol a szétválasztások szakértői a nyári folyamán alaposan megvizsgálják. Majd ezután egy kissé komikus epizóddal folytatódott. A német flotta megmaradt hajóit a nagy győztes nagyhatalom felosztotta egymás között. A Prinz Eugen olyan állapotban volt, hogy mindegyik magának akarta. Végül a 'győztes' nevűt egy kalapból választják ki. Így került a Prinz Eugen 1945 december 13-án az Egyesült Államok haditengerészetéhez, mely 1946 január 5-én átvette a szolgálatba.

USS Prinz Eugen IX-300

A hajó elszáll Bostonba, majd Philadelphiába vitték. Itt a hajó berendezéseit az amerikai szakemberek átvizsgálták.

Az 'A' légvégtoronyból eltávolították a csöveket további vizsgálatra.

A Prinz Eugen ezután a Panama csatornában ájt a Csendes-óceánra káldik. A 'szerencsés hajás' szerencsése itt sajna vágott. 1946 június 9.-én a Bikini atoll-ra került, ahol egyike lett azoknak a hajásnak, melyeket atombomba tesztekhez használtak fel. Az első tesztre 1946 június elsején került sor. Egy B-29-es bombázás atombombát dobott a tesztflottára. A Prinz Eugen ezt még kis sérülésekkel megószta, noha a hajás test radioaktív vágott és védőruha nélkül nem lehetett tább a fedőzetre lépni.

A tesztflotta elhelyezése a második robbantás során.

A második teszt 1946 július 25.-én történt. Ez vezálatti robbantás volt és ez már súlyos sérüléseket okozott. A hajás tészt illesztése megroppantak és számos keletkezett, melyeken ájt vezál a hajásba. Ez vezetett oda, hogy december 21.-én egy vihar során a már amógy is sérült tésztre még tább vezál a hajás lassan fel és elslyedt a Kwajalein lagónában, ahová a tesztek után vitték. A roncs a mai napig ott található a lagónában. Oly sekly helyen slyedt el, hogy a tészt hátsó része a kormánylapáttal és a hajás csavarokkal együtt kilátszik a vezálból. A roncs azonban igen rossz állapotban van. Noha egy 1974-es felmérés szerint a sugárzás már annyira lecsökkent, hogy védőruha nélkül is meg lehet keláteni, ezt mégsem ajánlják. Fennáll a veszélye ugyanis, hogy fejjel lefelé hajás rozsdásodás felápmátménye egyszer csak nem bírja tovább a terhelést és ásszerogy. A né Tengerészségvetés kérésére 1978-ban a jobboldali hajás csavart eltávolították a roncsról és németországi káldték, ahol Kielben a tengerészek emlékmávet dászáti.

A felborult Prinz Eugen

Á

A cikk elején és a cikkben is tábbszár említtem, hogy a Prinz Eugen-t 'szerencsés hajás'-nak hávták. Hogy miért? Nos, nem slyesztett el egyetlen ellenséges hajás sem. A Bismarck-al végzett akcián kávé a más jelentésebb hadműveletben az ellenség ellen nem is vett részt. Még a 'csatornafutam' is inkább taktikai műveletnek tekinthető, morális gyázelmet hozott a németeknek. Hájt akkor miért hávták ágy? Azért, mert gyakorlatilag a német flotta egye nagy felszáni egysége volt, mely jáformán sártetlenül ártte meg a háború végéig. Ez pedig a tártálmányeket figyelembe véve talán tább volt mint szerencse.

Felhasznált háttéranyag: www.prinzeugen.com Warship Pictorial 21-es szám: Kriegsmarine Prinz Eugen